

## **lisans 32-soz-p38-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-3-4-hucdet - Set 1**

1-) İkinci delilde, kâinattaki güzellik ve süs neye işaret eden bir belirti olarak sunuluyor? (17 kelime)

Bunlar, kâinatı var eden

2-) Böyle bir bakışın sonunda insanda nasıl bir kanaat oluşur? (14 kelime)

Kâinattaki güzellikleri meydana

3-) Programın varlığı neden ilme delil sayılıyor? (10 kelime)

Çünkü ölçü,

4-) Güzel zihnin ve ruhî kabiliyetin anılması neyi vurgular? (13 kelime)

Güzelliğin yalnız dış

5-) Bu çıkarımın son noktasında ne tür bir güzellikten söz ediliyor? (8 kelime)

Manevi, ilmî

6-) “Manevî ve ilmî mehasin” ifadesi, kâinata nasıl bir anlam yükler? (14 kelime)

Kâinatı yalnız maddî

7-) Buna göre varlıklarda görülen farklı mükemmellikler neyi gösterir? (8 kelime)

Hepsi, kalıcı

8-) Geçici varlıklarda beliren güzelliklerin kalıcı bir kaynağa dayandığı

hangi gözlemle güçlendiriliyor? (10 kelime)  
Birileri gidip

9-) Dördüncü delildeki benzetme, fanilik ile süreklilik arasındaki ilişkiyi nasıl kuruyor? (11 kelime)  
Fanî şeylerin

10-) Arapça cümlelerin genel mesajı, Türkçe açıklamayla birlikte düşünüldüğünde nedir? (15 kelime)  
Görünen güzellikler, fanî

## **lisans 32-soz-p38-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-3-4-hucdet - Set 2**

1-) İkinci hüccette, kâinata nasıl bakılması isteniyor? (8 kelime)  
Sıradan değil,

2-) Üçüncü delile göre güzel sanatın doğrudan sebebi nedir? (6 kelime)  
Düzenli

3-) Üçüncü hüccette sanat ile bilgi arasındaki ilişki nasıl kurulmuş? (13 kelime)  
Kusursuz sanatın, önceden

4-) Planın ilme delalet etmesi, ilmin de zihne ve ruhî kabiliyete delalet etmesi ne tür bir akıl yürütmedir? (6 kelime)  
Eserden

5-) Güzel programdan ilme, ilimden zihne ve kabiliyete geçilmesi neyi gösterir? (10 kelime)  
Güzelliğin kökünde

6-) Dördüncü delilde ışık, aydınlatma, ihsan ve lütuf örnekleri niçin veriliyor? (10 kelime)  
Bir etkinin,

7-) Dördüncü hüccette verilen örnekler arasında ortak mantık nedir? (11 kelime)  
Verilen nimetin

8-) Geçici varlıklar bu açıklamada nasıl bir konuma yerleştiriliyor? (11 kelime)  
Asıl güzelliğin

9-) Bu bölümde varlıklar daha çok hangi teşbihle anlaşılır hale getiriliyor? (7 kelime)

Ayna

10-) Bu üç hücceti birlikte düşündüğümüzde, kâinatın en temel işlevi ne oluyor? (13 kelime)

Kâinat, ilâhî cemal

## **lisans 32-soz-p38-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-3-4-hucdet - Set 3**

1-) İkinci delilde kâinattaki süs ve güzellikten hangi sıfata ulaşılır? (8 kelime)

Sonsuz derecede

2-) Buradaki çıkarım dış görünüşten iç hakikate geçişin bir örneği midir? Nasıl? (13 kelime)

Evet; görünen düzen

3-) Üçüncü hüccette sanatın güzel olması ile programın güzel olması arasında nasıl bir bağ kuruluyor? (11 kelime)

Sanattaki güzelliğin,

4-) Üçüncü hüccette güzel sanatın arkasındaki “program” neyi dışlar? (6 kelime)

Rastgelelik

5-) Buradan hareketle, bu manevi ve ilmî güzelliklerin kaynağı hakkında hangi sonuca varılıyor? (13 kelime)

Bunların, sonsuz ve

6-) Kâinatın sayısız maddî güzellikleri, hangi görünmeyen güzelliklerin belirtisi kabul ediliyor? (7 kelime)

Manevi

7-) Varlıkların dünya yüzünde akıp gitmesine rağmen güzelliklerin sürmesi neye delalet eder? (7 kelime)

Taşıyıcıların

8-) Aynı güzelliğin sonraki varlıklarda da görünmesi neyi çürütür? (10 kelime)  
Güzelliğin yalnız

9-) Bu pasajda “muvakkat” oluş ile “sermedî” oluş arasında nasıl bir karşıtlık kuruluyor? (14 kelime)  
Güzelliklerin görüldüğü varlıklar

10-) Hedef pasajda süreklilik gösteren şey nedir: tek tek varlıklar mı, yoksa tecelli eden güzellik mi? (11 kelime)  
Süreklilik gösteren,

## **lisans 32-soz-p38-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-3-4-hucdet - Set 4**

1-) İkinci hüccette kâinatın güzelleştirilmiş ve süslenmiş olması hangi düşünceyi doğuruyor? (14 kelime)  
Böylesi bir tasarrufun

2-) Kalp ve vicdanın hissettiği hakikat burada hangi cümlede özetlenebilir? (11 kelime)  
Kâinattaki güzelliklerin,

3-) Bu iki yetinin vardığı ortak netice nedir? (12 kelime)  
Kâinattaki güzelliklerin, onları

4-) Kâinattaki maddî güzellikler, bu delile göre neyin dışı taşmış hali kabul ediliyor? (11 kelime)  
Onlar, manevi

5-) Bu delilde ruhun güzelliği ile sanat arasındaki ilişki nasıl kuruluyor? (10 kelime)  
Ruhun manevi

6-) Dördüncü delilde “verenin kendisinde de bulunması gerekir” ilkesi hangi örneklerle destekleniyor? (17 kelime)  
Işığın aydınlık kaynaktan gelmesi,

7-) Geçici varlıkların parlayıp sonra kaybolması, onların değersiz olduğunu mu gösterir? (13 kelime)  
Hayır; onların geçici

8-) Kabarcık ve güneş örneği, tevhid açısından nasıl bir ders verir? (12 kelime)

Çok sayıda yerde

9-) Bu açıklama, insanın eşyaya bakışını nasıl dönüştürür? (13 kelime)  
Eşyayı bağımsız güzellik

10-) Hedef pasajın ana fikrini kısaca ifade ediniz. (18 kelime)  
Kâinatta görölen bütün güzellik,

## **lisans 32-soz-p38-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-3-4-hucdet - Set 5**

1-) İkinci hüccete göre ibret nazarıyla bakmak neden önemlidir? (13 kelime)

Çünkü bu bakış,

2-) İkinci hüccette insanın hangi iki iç yetisi özellikle anılıyor? (5 kelime)  
Kalp

3-) Üçüncü delile göre sanatın güzelliği, yapanın hangi yönünü dışa vurur? (9 kelime)  
Sanat, yapanın

4-) Güzel bir planın arkasında hangi üç unsur bulunduğu söyleniyor? (13 kelime)  
Güzel bir ilim,

5-) Buradaki “cılve” anlayışı neyi ifade eder? (13 kelime)  
Görünen güzelliklerin, asıl

6-) Dördüncü hüccette neden güneş örneği seçiliyor? (14 kelime)  
Görülen ışığın, kendiliğinden

7-) Varlıkların bir nehir gibi akıp gitmesi neden özellikle vurgulanıyor? (12 kelime)  
Güzelliği taşıyanların geçici

8-) Kabarcıklardaki ışığın kendilerine ait olmayışıyla, varlıklardaki güzellik arasında nasıl bir paralellik kuruluyor? (11 kelime)  
Nasıl kabarcıklar

9-) Geçip giden varlıklardan sonra yenilerinin aynı güzelliği göstermesi  
hangi çıkarımı destekler? (12 kelime)

Güzelliğin fan  varlıklardan

10-) Hedef pasajda insanın hangi bakış hatasından sakındırıldığı  
söylenbilir? (10 kelime)

Güzelliği doğrudan

## **lisans 32-soz-p38-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-3-4-hucdet - Set 6**

1-) Hedef pasajda kâinatın güzelliği, sadece estetik bir durum olarak mı ele alınıyor? (16 kelime)

Hayır; estetik bir durum

2-) Üçüncü delilde düzenli ve güzel bir sanat eserinden hangi basamaklarla daha derin bir sonuca gidiliyor? (20 kelime)

Güzel sanat önce sağlam bir

3-) Üçüncü hüccette “program” fikri neyi anlatmak için kullanılıyor? (15 kelime)

Sanattaki ölçü ve

4-) Kâinatın maddî güzellikleri ile manevi güzellikler arasındaki bağ nasıl anlatılıyor? (12 kelime)

Maddî güzellikler, manevi

5-) Üçüncü hüccet, Allah'ın hangi yönünü ön plana çıkarır? (10 kelime)

İlimle, hikmetle

6-) Dördüncü hüccetin ilk kısmında verilen örnekler hangi temel kurala dayanır? (13 kelime)

Bir fiilin ve

7-) Yeryüzünde görülen varlıkların akışı, insanı hangi düşünceye sevk eder? (14 kelime)

Fanî olanların arkasında

8-) Bu benzetmede geçici varlıklardaki güzelliklerin asıl sahibi kim değildir? (9 kelime)  
O güzellikler,

9-) Bu pasajda varlıklara bakışta hangi hata düzeltiliyor? (13 kelime)  
Güzelliği doğrudan varlıkların

10-) Pasajın iman  mesajı bir cümleyle nasıl ifade edilir? (16 kelime)  
Kâinatta g r len bütün hüsün

## CEVAP ANAHTARI

## **lisans 32-soz-p38-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-3-4-huccet - Set 1 - CEVAPLAR**

1-) İkinci delilde, kâinattaki güzellik ve süs neye işaret eden bir belirti olarak sunuluyor?

Bunlar, kâinatı var eden Zâtın çok yüce bir güzellik ve mükemmellik sahibi olduğunu gösteren işaretler olarak sunuluyor.

2-) Böyle bir bakışın sonunda insanda nasıl bir kanaat oluşur?  
Kâinattaki güzellikleri meydana getirenin çok yüksek bir güzellik ve kemal sahibi olduğu kanaati oluşur.

3-) Programın varlığı neden ilme delil sayılıyor?

Çünkü ölçü, düzen ve uygunluk bilinçli bilgi olmadan meydana gelmez.

4-) Güzel zihnin ve ruhî kabiliyetin anılması neyi vurgular?  
Güzelliğin yalnız dış yapıda değil, onu ortaya koyan manevi merkezde de bulunduğunu vurgular.

5-) Bu çıkarımın son noktasında ne tür bir güzellikten söz ediliyor?  
Manevi, ilmî ve sınırsız bir güzellikten söz ediliyor.

6-) “Manevî ve ilmî mehasin” ifadesi, kâinata nasıl bir anlam yükler?  
Kâinatı yalnız maddî bir yapı değil, görünmeyen güzelliklerin dışa vurduğu bir sahne olarak gösterir.

7-) Buna göre varlıklarda görülen farklı mükemmellikler neyi gösterir?  
Hepsi, kalıcı ve ezelî bir güzelliğe delalet eder.

8-) Geçici varlıklarda beliren güzelliklerin kalıcı bir kaynağa dayandığı hangi gözlemle güçlendiriliyor?

Birileri gidip yenileri geldiği halde aynı parıltının devam etmesiyle güçlendiriliyor.

9-) Dördüncü delildeki benzetme, fanilik ile süreklilik arasındaki ilişkiyi nasıl kuruyor?

Fanî şeylerin üzerindeki parıltının sürekli bir kaynağın yansıması olduğunu söyleyerek kuruyor.

10-) Arapça cümlelerin genel mesajı, Türkçe açıklamayla birlikte düşünülüğünde nedir?

Görünen güzellikler, fanî taşıyıcıların kendi malı değil; devamlı tecelli eden kalıcı bir ihsan sahibinin yansımasıdır.

## **lisans 32-soz-p38-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-3-4-hucdet -**

### **Set 2 - CEVAPLAR**

1-) İkinci hüccette, kâinata nasıl bakılması isteniyor?

Sıradan değil, ibret ve tefekkür nazarıyla bakılması isteniyor.

2-) Üçüncü delile göre güzel sanatın doğrudan sebebi nedir?

Düzenli ve kusursuz bir programa dayanmasıdır.

3-) Üçüncü hüccette sanat ile bilgi arasındaki ilişki nasıl kurulmuş?

Kusursuz sanatın, önceden bilinen ve ölçülü şekilde tasarlanan bir plana dayandığı söylenerek kurulmuş.

4-) Planın ilme delalet etmesi, ilmin de zihne ve ruhî kabiliyete delalet etmesi ne tür bir akıl yürütmedir?

Eserden sebebe doğru kademeli bir çıkarımdır.

5-) Güzel programdan ilme, ilimden zihne ve kabiliyete geçilmesi neyi gösterir?

Güzelliğin kökünde bilinçli, hikmetli ve manevi bir kaynağın bulunduğunu gösterir.

6-) Dördüncü delilde ışık, aydınlatma, ihsan ve lütuf örnekleri niçin veriliyor?

Bir etkinin, kendisini doğuran kaynağın niteliğini gösterdiğini anlatmak için veriliyor.

7-) Dördüncü hüccette verilen örnekler arasında ortak mantık nedir?

Verilen nimetin ve etkinin, onu veren kaynağın aynı nitelikleri taşımasını gerektirmesi.

8-) Geçici varlıklar bu açıklamada nasıl bir konuma yerleştiriliyor?

Asıl güzelliğin sahibi değil, onu kısa süre gösteren aynalar konumuna yerleştiriliyor.

9-) Bu bölümde varlıklar daha çok hangi teşbihle anlaşılır hale getiriliyor?

Ayna ve yansıma anlayışıyla anlaşılır hale getiriliyor.

10-) Bu üç hücceti birlikte düşündüğümüzde, kâinatın en temel işlevi ne oluyor?

Kâinat, ilâhî cemal ve kemali gösteren büyük bir delil ve ayna haline geliyor.

## **lisans 32-soz-p38-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-3-4-huccet -**

### **Set 3 - CEVAPLAR**

1-) İkinci delilde kâinattaki süs ve güzellikten hangi sığata ulaşılır?

Sonsuz derecede bir cemal ve kemal sıfatına ulaşılır.

2-) Buradaki çıkarım dış görünüşten iç hakikate geçişin bir örneğı midir? Nasıl?

Evet; görünen düzen ve güzellikten, görünmeyen ama onları meydana getiren üstün sıfatlara geçiliyor.

3-) Üçüncü hüccette sanatın güzel olması ile programın güzel olması arasında nasıl bir bağ kuruluyor?

Sanattaki güzelliğın, dayandığı planın sağlam ve güzel olmasına bağli olduğı söyleniyor.

4-) Üçüncü hüccette güzel sanatın arkasındaki “program” neyi dışlar? Rastgelelik ve şıursuz oluş ihtimalini dışlar.

5-) Buradan hareketle, bu manevi ve ilmî güzelliklerin kaynağı hakkında hangi sonuca varılıyor?

Bunların, sonsuz ve daimî bir güzellik, kemal ve cemalin tecellileri olduğı sonucuna varılıyor.

6-) Kâinatın sayısız maddî güzellikleri, hangi görünmeyen güzelliklerin belirtisi kabul ediliyor?

Manevi ve ilmî güzelliklerin belirtisi kabul ediliyor.

7-) Varlıkların dünya yüzünde akıp gitmesine rağmen güzelliklerin sürmesi neye delalet eder?

Taşıyıcıların değışmesine rağmen kaynağın değışmediğine delalet eder.

8-) Aynı güzelliğın sonraki varlıklarda da görünmesi neyi çürütür?

Güzelliğın yalnız tek tek varlıkların şahsî özelliğı olduğı düşüncesini çürütür.

9-) Bu pasajda “muvaakkat” oluş ile “sermedî” oluş arasında nasıl bir karşıtlık kuruluyor?

Güzelliklerin görüldüğü varlıklar geçici, o güzelliklerin asıl kaynağı ise kalıcı ve daimî olarak sunuluyor.

10-) Hedef pasajda süreklilik gösteren şey nedir: tek tek varlıklar mı, yoksa tecelli eden güzellik mi?

Süreklilik gösteren, tek tek varlıklar değil; onlarda görünen ilâhî güzelliğın tecellisidir.



## **lisans 32-soz-p38-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-3-4-huccet - Set 4 - CEVAPLAR**

1-) İkinci hüccette kâinatın güzelleştirilmiş ve süslenmiş olması hangi düşünceyi doğuruyor?

Böylesi bir tasarrufun arkasında son derece yüce bir güzellik ve mükemmellik bulunduğu düşüncesini doğuruyor.

2-) Kalp ve vicdanın hissettiği hakikat burada hangi cümlede özetlenebilir?

Kâinattaki güzelliklerin, onları yapanın üstün güzellik sahibi olduğunu bildirdiği hakikatinde özetlenebilir.

3-) Bu iki yetinin verdiği ortak netice nedir?

Kâinattaki güzelliklerin, onları yapanın nihayetsiz güzellik ve kemal sahibi olduğuna işaret etmesi.

4-) Kâinattaki maddî güzellikler, bu delile göre neyin dışı taşmış hali kabul ediliyor?

Onlar, manevi ve ilmî güzelliklerin görünür alana yansımış şekli kabul ediliyor.

5-) Bu delilde ruhun güzelliği ile sanat arasındaki ilişki nasıl kuruluyor? Ruhun manevi güzelliğinin, ilim aracılığıyla sanatta görünür hale geldiği söyleniyor.

6-) Dördüncü delilde “verenin kendisinde de bulunması gerekir” ilkesi hangi örneklerle destekleniyor?

Işığın aydınlık kaynaktan gelmesi, aydınlatmanın nuranî bir şeyden çıkması, ihsanın zenginlikten ve lütfun incelikten doğması örnekleriyle destekleniyor.

7-) Geçici varlıkların parlayıp sonra kaybolması, onların değersiz olduğunu mu gösterir?

Hayır; onların geçici olduğunu, fakat üzerlerinde görünen güzelliklerin kalıcı bir kaynaktan geldiğini gösterir.

8-) Kabarcık ve güneş örneği, tevhid açısından nasıl bir ders verir?

Çok sayıda yerde görünen güzelliğin, aslında tek bir kaynağın yansımaları olduğunu öğretir.

9-) Bu açıklama, insanın eşyaya bakışını nasıl dönüştürür?

Eşyayı bağımsız güzellik kaynağı gibi değil, ilâhî isimleri gösteren aynalar gibi görmeye yöneltir.

10-) Hedef pasajın ana fikrini kısaca ifade ediniz.

Kâinatta görülen bütün güzellik, düzen ve kemal; varlıkların kendisinden değil, onları yaratan Zâtın sonsuz cemal ve kemalinden gelir.

## **lisans 32-soz-p38-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-3-4-hucdet -**

### **Set 5 - CEVAPLAR**

1-) İkinci hüccete göre ibret nazarıyla bakmak neden önemlidir?

Çünkü bu bakış, sıradan görünen şeylerdeki ilâhî güzellik ve kemal işaretlerini fark ettirir.

2-) İkinci hüccette insanın hangi iki iç yetisi özellikle anılıyor?

Kalp ve vicdan özellikle anılıyor.

3-) Üçüncü delile göre sanatın güzelliği, yapanın hangi yönünü dışa vurur?

Sanat, yapanın manevi güzelliğini ve ilmî yetkinliğini ortaya koyar.

4-) Güzel bir planın arkasında hangi üç unsur bulunduğu söyleniyor?

Güzel bir ilim, güzel bir zihin ve güzel bir ruhî kabiliyet bulunduğu söyleniyor.

5-) Buradaki “cılve” anlayışı neyi ifade eder?

Görünen güzelliklerin, asıl kaynağın tam kendisi değil, ondan gelen yansımalar olduğunu ifade eder.

6-) Dördüncü hüccette neden güneş örneği seçiliyor?

Görülen ışığın, kendiliğinden değil, aydınlık bir kaynaktan geldiğini kolay anlaşılır şekilde göstermek için seçiliyor.

7-) Varlıkların bir nehir gibi akıp gitmesi neden özellikle vurgulanıyor?

Güzelliği taşıyanların geçici olduğunu, fakat güzelliğin kaynağının devam ettiğini göstermek için vurgulanıyor.

8-) Kabarcıklardaki ışığın kendilerine ait olmayışıyla, varlıklardaki

güzellik arasında nasıl bir paralellik kuruluyor?

Nasıl kabarcıklar ışığı üretmiyorsa, varlıklar da üzerlerindeki güzelliğin asıl sahibi değildir.

9-) Geçip giden varlıklardan sonra yenilerinin aynı güzelliği göstermesi

hangi çıkarımı destekler?

Güzelliğin fanî varlıklardan değil, sürekli tecelli eden kalıcı bir kaynaktan geldiğini destekler.

10-) Hedef pasajda insanın hangi bakış hatasından sakındırıldığı

söylenir?

Güzelliği doğrudan eşyaya bağlayıp asıl kaynağı unutma hatasından sakındırıldığı söylenebilir.

## **lisans 32-soz-p38-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-3-4-hucdet - Set 6 - CEVAPLAR**

1-) Hedef pasajda kâinatın güzelliği, sadece estetik bir durum olarak mı ele alınıyor?

Hayır; estetik bir durum olmanın ötesinde, ilâhî kemal ve cemale götüren bir delil olarak ele alınıyor.

2-) Üçüncü delilde düzenli ve güzel bir sanat eserinden hangi basamaklarla daha derin bir sonuca gidiliyor?

Güzel sanat önce sağlam bir plana, o plan güçlü bir ilme, o da güzel bir zihnî ve ruhî kabiliyete bağlanıyor.

3-) Üçüncü hüccette “program” fikri neyi anlatmak için kullanılıyor?

Sanattaki ölçü ve düzenin rastgele değil, bilgiye dayalı bir planla ortaya çıktığını anlatmak için kullanılıyor.

4-) Kâinatın maddî güzellikleri ile manevi güzellikler arasındaki bağ nasıl anlatılıyor?

Maddî güzellikler, manevi ve ilmî güzelliklerin dış dünyaya taşan izleri olarak anlatılıyor.

5-) Üçüncü hüccet, Allah'ın hangi yönünü ön plana çıkarır?

İlimle, hikmetle ve manevi kemalle bağlantılı yönünü ön plana çıkarır.

6-) Dördüncü hüccetin ilk kısmında verilen örnekler hangi temel kurala dayanır?

Bir fiilin ve nimetin, onu doğuran kaynakta daha yüksek şekilde bulunması kuralına dayanır.

7-) Yeryüzünde görülen varlıkların akışı, insanı hangi düşünceye sevk eder?

Fanî olanların arkasında baki ve sürekli tecelli eden bir asıl bulunduğu düşüncesine sevk eder.

8-) Bu benzetmede geçici varlıklardaki güzelliklerin asıl sahibi kim değildir?

O güzellikler, onları taşıyan geçici varlıkların kendi malı değildir.

9-) Bu pasajda varlıklara bakışta hangi hata düzeltiliyor?

Güzelliği doğrudan varlıkların kendisine mal etme hatası düzeltiliyor; onların ancak yansıtıcı olduğu belirtiliyor.

10-) Pasajın imanî mesajı bir cümleyle nasıl ifade edilir?

Kâinatta görülen bütün hüsün ve kemal, fanî varlıklara değil, Bâki olan

Allah'ın cemal ve kemaline dayanır.